

Tietojärjestelmien käytösäännöt

Turun ammattikorkeakoulu 10.2.2022

1 Sääntöjen tarkoitus

Ammattikorkeakoulun tulee turvata kaikkien käyttäjäryhmiensä tietojen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys sekä tarjota luotettava ja turvallinen ympäristö tietojen käsittelyyn.

Nämä ja muut säännöt on laadittu auttamaan eri ryhmiin kuuluvia käyttäjiä tunnistamaan käyttöoikeuksiinsa liittyvät oikeudet, vastuut ja velvollisuudet. Tietojärjestelmien käytösääntöjä ylläpitää Opimisympäristöpalvelut-yksikkö.

Käyttöoikeuksiin liittyvien velvollisuuksien tahatonkin laiminlyöminen saattaa vaarantaa myös muiden käyttäjien omistamien tietojen eheyden, luottamuksellisuuden ja käytettävyyden.

Näitä sääntöjä sovelletaan kaikkiin ammattikorkeakoulun hallinnassa tai muutoin ammattikorkeakoulun vastuulla oleviin tietojärjestelmiin ja niiden käyttöön sekä käyttäjien osalta myös muihin sellaisiin palveluihin, joiden käyttömahdollisuus tai käyttöoikeus on saatu ammattikorkeakoulun välityksellä.

Säännöt koskevat myös ammattikorkeakoululla yleisessä käytössä olevia työasemia ja kaikkia ammattikorkeakoulun verkkoon liitettyjä laitteita.

Kaikkien ammattikorkeakoulun tietotekniikan käyttäjien tulee noudattaa näiden sääntöjen lisäksi myös muita ammattikorkeakoulun tietojärjestelmistä antamia sääntöjä ja ohjeita, hyviä tapoja sekä Suomen lakia.

2 Käytön periaatteet

Kaikkea käyttöä ja käytösääntöjen tulkintaa ohjaavia keskeisiä yleisperiaatteita ovat:

- Järjestelmien käyttö edellyttää voimassa olevaa käyttöoikeutta.
- Kaikilla käyttöön oikeutetuilla on mahdollisuus kohtuulliseen ja asialliseen tietoverkon ja sen palveluiden käyttöön.
- Muille käyttäjille tai tietoliikenneverkossa oleville organisaatioille tai tietojärjestelmille ei saa aiheuttaa haittaa tai vahinkoa.
- Yksityisyyden suojaa tulee kunnioittaa.
- Ammattikorkeakoulun myöntämä käyttöoikeus on henkilökohtainen.
- Käyttäjä vastaa kaikesta tunnuksensa käytöstä.

Ammattikorkeakoulun tietojärjestelmät on tarkoitettu työvälineeksi tehtäviin, jotka liittyvät opiske- luun, opetukseen, tutkimukseen tai hallintoon ammattikorkeakoulussa. Muu käyttö edellyttää erillistä kirjallista lupaa.

Yksityinen käyttö on sallittu vähäisessä määrin ja vain siltä osin kuin se ei haittaa muuta järjestelmän käyttöä eikä ole ristiriidassa kyseistä järjestelmää koskevien tai yleisten käytöstä annettujen sääntöjen kanssa. Yksityinen aineisto tulee yksityisyyden suojan varmistamiseksi pitää selkeästi erillään työhön liittyvästä aineistosta.

Opiskelijan kotihakemistossa oleva aineisto tulkitaan aina yksityiseksi.

Henkilökunnan tulee oman yksityisyyden suojansa varmistamiseksi pitää yksityinen aineisto selkeästi erillään työhön liittyvästä aineistosta. Yksityinen aineisto tulee tallettaa omiin kansioihin, jotka nime- tään siten että yksityisyys on selkeästi nähtävissä (esimerkiksi private tai yksityisasiat).

Kaupallinen käyttö muun kuin ammattikorkeakoulun lukuun on sallittu vain nimenomaisella kirjalli- sella luvalla.

Käyttö poliittiseen toimintaan (kuten vaalimainontaan) on kielletty. Poikkeuksena ovat opiskelijakun- nan toimintaan liittyvien poliittisten opiskelijajärjestöjen ja alayhdistysten sekä AMK:n hallituksen ja henkilökunnan ammattiyhdistysten yms. toiminta.

3 Käyttäjän vastuu

Kaikilla tietojärjestelmien käyttäjillä on omalta osaltaan vastuu ammattikorkeakoulun tietojärjestel- mien ja siellä olevien tietojen kokonaisturvallisuudesta.

- Tietojärjestelmissä olevien tietojen oikeudeton hankkiminen tai sen yrittäminen on kiellettyä. Esimerkiksi toiselle käyttäjälle kuuluvien tietojen ja tiedostojen etsiminen ja lukeminen on sallittu vain, jos hän on tietoisesti ne julkaissut järjestelmän muille käyttäjille.
- Mikäli käyttäjä saa vahingossa haltuunsa muille osoitettuja tai kuuluvia tietoja, on niiden hy- väksikäyttö, talteenotto ja levittäminen kiellettyä. Tapahtumasta on ilmoitettava järjestelmän ylläpitohenkilöstölle ja asianomaiselle käyttäjälle.
- Käyttöoikeutta ei saa käyttää tietoturva-aukkojen etsimiseen, oikeudettomaan salauksen pur- kamiseen, tietoliikenteen kuuntelemiseen tai muuttamiseen tai muihin järjestelmiin, hakemis- toihin tai palveluihin tunkeutumiseen.

Kaikkien käyttäjien tulee omalta osaltaan huolehtia yhteiseen tietoturvaluuteen liittyvistä asioista. Vaikka käyttäjällä itsellään ei olisikaan erityistä suojattavaa, muilla käyttäjillä saattaa olla. Kaikilla käyttäjillä on omalta osaltaan vastuu tietojärjestelmän kokonaisturvallisuudesta. Havaituista tai epäilyistä tietoturvaluuden puutteista ja väärinkäytöksistä tai epäilemistään tietoturvarikkomuksista tulee ilmoittaa ammattikorkeakoulun tietoturvavastaavalle sähköpostiosoitteeseen cert (at) turkuamk.fi. Ammattikorkeakoulu pyrkii suojaamaan kaikkia käyttäjiä haittaohjelmilta, roskapostilta ja yrityksiltä tunkeutua järjestelmiin tai yksittäisiin työasemiin. Käyttäjien on myös huolehdittava tässä toiminnassa omasta osuudestaan annettujen ohjeiden mukaisesti.

Käyttäjä vastaa itse tiedostojensa suojauksesta järjestelmäkohtaisesti. Ammattikorkeakoulu varmuuskopioi keskeisten tietojärjestelmien tiedostot, mutta ei vastaa tiedostojen mahdollisen tuhoutumisen aiheuttamista vahingoista.

Käyttäjällä on vaitiolovelvollisuus järjestelmien tietosisällöstä, käyttötavoista, turvatasosta ja ominaisuuksista silloin, kun tietojärjestelmien käyttötarkoitus, niiden käytöstä annetut määräykset tai lainsäädäntö sitä vaativat.

Laitteiden liittäminen ammattikorkeakoulun tietoverkkoon vaatii luvan. Tämä koskee erityisesti käyttäjien omia laitteita esim. kannettavia tietokoneita.

4 Käyttöoikeus ja käyttäjätunnukset

Käyttäjälle myönnetään käyttöoikeus nimettyihin tietojärjestelmiin hakemuksen perusteella, ellei hakijan lupaehtojen vastainen menettely tai jokin muu syy ole luvan myöntämisen esteenä. Käyttöoikeus perustuu käyttäjän asemaan/työtehtäviin (henkilökunta, opiskelija, muu) ammattikorkeakoulussa tai se voidaan erityisestä syystä myöntää ammattikorkeakouluun kuulumattomalle.

Käyttöoikeuden aktivoinnin edellytyksenä on, että käyttäjä sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä sekä muita käyttöön liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Käyttäjän on etukäteen tutustuttava järjestelmää koskeviin käyttöohjeisiin ja sääntöihin.

Käyttöoikeutta ei saa luovuttaa edelleen. Jos on syytä epäillä salasanan tai muun tunnisteen joutuneen jonkun muun tietoon/haltuun, salasana on vaihdettava tai tunnisteen käyttö on estettävä välittömästi.

5 Käyttöoikeuden voimassaolo

Käyttöoikeus päättyy sen voimassaolon edellytysten päättyttyä:

- kun käyttäjällä ei enää ole työ- tai opiskelusuhdetta ammattikorkeakouluun
- kun määräaikaisesti myönnetty käyttöoikeus vanhenee tai
- kun käyttäjän asema tai työtehtävä muuttuu siten, ettei kyseisen tietojärjestelmän käyttöoikeudelle enää ole perustetta.

Käyttäjän on ennen tätä itse huolehdittava käyttäjätunnuksensa omistuksessa olevien tietojen asianmukaisesta siirtämisestä tai poistamisesta. Käyttäjätunnus ja siihen liittyvä aineisto poistetaan tietyn ajan kuluttua käyttöoikeuden loppumisesta. Käyttöoikeus voidaan mitätöidä sekä tunnukset, tiedostot ja postikansiot poistaa, mikäli käyttöoikeus on ollut käyttämättä yhtäjaksoisesti yli 6 kk.

6 Tietojärjestelmien ylläpito

Kullakin ammattikorkeakoulun tietojärjestelmällä on oltava nimetty vastuutaho (omistaja), joka on vastuussa järjestelmän käyttötarkoituksesta, toiminnasta ja sisällöstä sekä sen käytöstä. Tietojärjestelmän omistaja laatii käyttöohjeet ja huolehtii siitä, että tietojärjestelmän palvelut ja sen käyttö ovat näiden sääntöjen mukaisia. Omistaja vastaa tietosuojalainsäädännön mukaisista rekisterinpitäjän velvollisuuksista oman järjestelmänsä osalta.

Tietojärjestelmällä on oltava omistajan nimeämä tekninen ylläpitäjä. Ylläpitäjän tehtävänä on teknisesti huolehtia tietojärjestelmästä ja sen toiminnasta, käyttöjärjestelmästä, muista sovelluksista, laitteista, tietojen varmistamisesta sekä tietoturvallisuudesta. Ylläpitäjä voi olla nimetty AMK-yhteisön jäsen tai ulkopuolinen toimija, kuten tietojärjestelmän toimittaja tai palveluntarjoaja.

Tietojärjestelmän omistaa AMK:n yksikkö, jonka toimintaa ja tietojenkäsittelyä varten järjestelmä on hankittu. Ammattikorkeakoulun yksiköiden hallinnoimista tietojärjestelmistä vastaa yksikön johtaja tai tämän kirjallisesti nimeämä henkilö. Kunkin yksikön järjestelmien vastuuhenkilöistä ja ylläpitohenkilökunnasta pidetään erillistä luetteloa.

Ammattikorkeakoulun yksiköllä tarkoitetaan ammattikorkeakoulun toimipistettä, Yhteisten palveluiden tai opetuksen sektorin toimintoa tai muuta toiminnallista vastuualuetta. Tietojärjestelmien ylläpidosta, ylläpitäjän vastuista ja oikeuksista tietojärjestelmän toiminnan ja käytön hallintaan sekä sen tietoturvasta huolehtimiseen määrätään tarkemmin erillisessä Tietojärjestelmien ylläpitosäännössä.

6.1 Lokitiedot

Tietojärjestelmien toiminnasta ja käytöstä tallentuu lokitietoja seuraavia tarkoituksia varten:

- palvelun toteuttamiseksi, kehittämiseksi ja sen tietoturvasta huolehtimiseksi
- järjestelmien sisältämien tietojen tietosuojasta huolehtimiseksi
- mahdollisten ongelmien ja teknisten vikojen havaitsemiseksi ja korjaamiseksi
- palveluun kohdistuvien väärinkäytösten havaitsemiseksi, estämiseksi, selvittämiseksi ja esitutkintaan saattamiseksi.

7 Väärinkäytökset ja niiden seuraamukset

Tietotekniikkarikkomuksina pidetään ammattikorkeakoulun tietojärjestelmien käytöstä annettujen sääntöjen tai määräysten vastaista toimintaa tai tietojärjestelmien käyttöä hyvien tapojen tai Suomen lakien vastaisesti. Mikäli väärinkäytös on lainvastainen, voidaan se antaa poliisiviranomaisten tutkittavaksi.

Ammattikorkeakoululla on oikeus väliaikaisena toimenpiteenä ilman eri ilmoitusta rajoittaa sellaista palvelujen käyttöä, joka merkittävästi kuormittaa verkkoa tai ammattikorkeakoulun tietojärjestelmiä tai joka lain, hyvän tavan, tämän sopimuksen ehtojen tai palvelujen käytöstä annettujen ohjeitten tai määräysten vastaisena voi vahingoittaa ammattikorkeakoulun toimintaa palvelujen tarjoajana.

Sääntöjen vastaisen toiminnan johdosta järjestelmien käyttöoikeus voidaan poistaa joko pysyvästi tai määräajaksi.

Ylläpidon vastuuhenkilöt valvovat näiden ja muiden sääntöjen, ohjeiden sekä määräysten noudattamista.